

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010 ♦ Tālr. 7097200 ♦ Fakss 7097277 ♦ E-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

R ī g ā

30.05.2007.

Nr.151
(prot. Nr.20 4.p.)

Par pārvades sistēmas operatora neatkarības nodrošināšanai veikto pasākumu pietiekamību

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Komisija) 2007.gada 14.aprīlī saņēma un izvērtēja akciju sabiedrības „Augstsprieguma tīkls”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003575567, juridiskā adrese: Dārziņa iela 86, Rīga, LV-1073, (turpmāk – AS „Augstsprieguma tīkls”) iesniegto ziņojumu par pārvades sistēmas operatora 2006.gada atbilstības programmas izpildi (2007.gada 12.aprīļa vēstule Nr.500400-05-567).

Komisija konstatē:

1. AS „Augstsprieguma tīkls” 2006.gada 31.martā (vēstule Nr.500400-05-535) iesniedza Komisijai pārvades sistēmas operatora 2006.gada atbilstības programmu, kas apstiprināta ar AS „Augstsprieguma tīkls” valdes 2006.gada 29.marta lēmumu.
2. Saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 12.panta otrās daļas 4.punktu un ar Komisijas padomes 2006.gada 8.februāra lēmumu Nr.37 apstiprināto Noteikumu par minimālajām prasībām elektroenerģijas sistēmas operatora neatkarībai (turpmāk – Noteikumi) 19.punktu AS „Augstsprieguma tīkls” līdz 2007.gada 1.aprīlim bija jāiesniedz Komisijai ziņojums par 2006.gadā veiktajiem pasākumiem pārvades sistēmas operatora neatkarības nodrošināšanai un pašreizējo situāciju (turpmāk – ziņojums). Atbilstoši Noteikumu 20.punktam AS „Augstsprieguma tīkls” ziņojums bija jāpublicē savā interneta mājas lapā un vienlaicīgi laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” paziņojums par ziņojuma publicēšanas vietu desmit dienu laikā no tā iesniegšanas Komisijā.
3. Komisija 2007.gada 14.aprīlī saņēma AS „Augstsprieguma tīkls” ziņojumu, kurā ir norādīts, ka 2006.gada atbilstības programma un tās ieviešanas pasākumi ir izpildīti, un ar AS „Augstsprieguma tīkls” valdes 2007.gada 4.aprīļa lēmumu ir apstiprināta 2007.gada atbilstības programma.
4. Komisija konstatēja, ka ziņojums nesatur visu tā izvērtēšanai nepieciešamo informāciju, un atbilstoši Noteikumu 24.punktam pieprasīja (2007.gada 27.aprīļa vēstule Nr.2 2.21/1392 un 2007.gada 18.maija vēstule Nr.22-2.21/1727) no AS „Augstsprieguma tīkls” papildus informāciju par:
 - 4.1.sistēmas pieslēguma maksas metodikas pielietošanas kārtību lietotājiem;
 - 4.2.sistēmas pieslēguma maksas metodikas pielietošanas kārtību ražotājiem;

- 4.3. AS „Augstsprieguma tīkls” valdes locekļu darba līgumiem, kā arī informāciju par pārskata periodā notikušajām izmaiņām AS „Augstsprieguma tīkls” valdes locekļu atalgojumā un darba līgumos;
- 4.4. pārskata periodā notikušajām izmaiņām AS „Augstsprieguma tīkls” pārvades sistēmas aktīvu nomas līgumā vai cita veida vienošanās par pārvades sistēmas aktīviem;
- 4.5. pārskata periodā izvērtētajām AS „Latvenergo” koncerna (turpmāk – koncerns) korporatīvajām politikām.
5. AS „Augstsprieguma tīkls” pieprasīto informāciju iesniedza un informēja (2007.gada 8.maija vēstule Nr. 500400-05-692), ka pārskata periodā pārvades sistēmas aktīvu nomas līgumā nav izdarītas izmaiņas, kas ierobežotu AS „Augstsprieguma tīkls” tiesības lietot pārvadē izmantojamās būves, elektroietaisies un elektroiekārtas, un pieņemt lēmumus patstāvīgi un neatkarīgi no iznomātāja. Vienlaikus AS „Augstsprieguma tīkls” norādīja ka pārskata periodā izvērtētās koncerna korporatīvās politikas neapdraud pārvades sistēmas operatora neatkarību un notikušās izmaiņas valdes locekļu darba līgumos skar tikai darba samaksu, kuras pieaugums saistīts ar AS „Augstsprieguma tīkls” darbinieku atalgojuma pieaugumu, inflācijas rādītājiem un atalgojuma konkurētspēju.
6. Komisija izvērtēja AS „Augstsprieguma tīkls” interneta mājas lapā publicētos standartizētos tīkla pakalpojuma līgumus lietotājiem un ražotājiem, standartizēto tīkla palīgpakalpojuma līgumu, kā arī AS „Augstsprieguma tīkls” iesniegto sistēmas pieslēguma maksas metodikas pielietošanas kārtību lietotājiem un ražotājiem, un konstatēja, ka šajos dokumentos ietvertie nosacījumi nodrošina vienlīdzīgu attieksmi visiem pārvades sistēmas lietotājiem.
7. Komisija, izvērtējot AS „Augstsprieguma tīkls” iesniegtos valdes locekļu darba līgumus (formas), konstatēja, ka tajos ir ietverts 5.4.punkts, kurš aizliedz AS „Augstsprieguma tīkls” valdes locekļiem līguma darbības laikā nodibināt darba tiesiskās attiecības ar citu darba devēju, izņemot, ja darbam ir pedagoģisks vai zinātnisks raksturs. Tāpat valdes locekļu darba līgumos ir ietverts 3.2.punkts, kurš paredz, ka, nosakot valdes locekļa atlīdzību, AS „Augstsprieguma tīkls” padome lemj par vienotu mēneša atlīdzību un prēmiju, kādu valdes loceklis ir tiesīgs saņemt par AS „Augstsprieguma tīkls” saimnieciskās darbības rezultātiem.
8. Savukārt Komisijas rīcībā esošajā koncerna atalgojuma politikā (turpmāk – atalgojuma politika), kas iegūta atbilstoši Administratīvā procesa likuma 59.panta otrajai daļai, ir noteikts, ka koncerna augstākā līmeņa vadītājiem (atkarīgās sabiedrības valdes locekļiem) gada prēmija tiek maksāta gadījumos, kad noteiktie mērķi un uzdevumi ir pārsniegti. Ja noteiktie mērķi nav sasniegti, gada prēmija netiek maksāta, izņemot gadījumā, kad mērķu sasniegšanu traucējuši ārēji, no valdes neatkarīgi apstākļi. Šādā gadījumā lēmumu pieņem koncerna valde, pamatojoties uz atkarīgās sabiedrības (piemēram, AS „Augstsprieguma tīkls”) padomes ziņojumu. Atalgojuma politikā ir norādīts, ka tās mērķis ir nodrošināt koncerna biznesa mērķu sasniegšanai nepieciešamās kompetences, ilgtermiņā piesaistot augsti kvalificētus darbiniekus, kā arī motivēt darbiniekus kvalitatīvai darba izpildei un koncerna mērķu sasniegšanai.
9. Komisija izvērtēja AS „Augstsprieguma tīkls” iesniegto koncerna korporatīvo dāvanu politiku (turpmāk – korporatīvo dāvanu politika) un konstatēja, ka saskaņā ar tajā noteikto koncerna darbiniekiem Ziemassvētku dāvanu veidus un izmaksas ik gadu nosaka ar koncerna valdes lēmumu. Darbinieku papildus motivēšana, veicinot godprātīgu darba izpildi, un racionāla (koncerna) finanšu līdzekļu izmantošana norādīti kā vieni no korporatīvo dāvanu politikas mērķiem.
10. Atbilstoši Komisijas rīcībā esošajam AS „Augstsprieguma tīkls” valdes nolikuma 2.1.13.punktam AS „Augstsprieguma tīkls” valdei ir jāpieņem un jāievēro koncerna saistošie korporatīvās pārvaldības dokumenti.

11. AS „Augstsprieguma tīkls” ir ievietojis savā interneta mājas lapā ziņojumu, kā arī publicējis laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” (2007.gada 5.maijā, Nr.72 (3648)) paziņojumu par ziņojuma publicēšanas vietu.
12. AS „Augstsprieguma tīkls” pilnvarotais pārstāvis Komisijas padomes sēdē paskaidroja, ka koncerna atalgojuma politikā noteiktajos gadījumos augstākā līmeņa vadītājiem (atkarīgās sabiedrības valdes locekļiem) gada prēmijas tiek izmaksātas par atkarīgas sabiedrības, nevis koncerna mērķu un uzdevumu izpildes rezultātiem. AS „Augstsprieguma tīkls” pilnvarotais pārstāvis norādīja, ka Ziemassvētku dāvanas tiek izmaksātas no AS „Augstsprieguma tīkls” budžeta. Vienlaikus AS „Augstsprieguma tīkls” pilnvarotais pārstāvis atzina ziņojuma iesniegšanas Komisijai, ziņojuma publicēšanas interneta mājas lapā un paziņojuma par ziņojuma publicēšanas vietu publicēšanas termiņa nokavējumu.

Komisija secina:

1. AS „Augstsprieguma tīkls” 2006.gada atbilstības programmā ietvertie pasākumi vienlīdzīgas attieksmes pret elektroenerģijas sistēmas dalībniekiem nodrošināšanai ir īstenoti, ievērojot Noteikumu 15., 16., 17. un 18.punktā noteikto.
2. AS „Augstsprieguma tīkls” 2006.gada atbilstības programmā ietvertie pasākumi AS „Augstsprieguma tīkls” vadības (valdes) neatkarības nodrošināšanai ir īstenoti, ievērojot Noteikumu 5., 9., 15., 16., 17. un 18.punktā noteikto.
3. AS „Augstsprieguma tīkls” 2006.gada atbilstības programmā ietvertie pasākumi AS „Augstsprieguma tīkls” vadības (valdes) neatkarības nodrošināšanai nav īstenoti atbilstoši Noteikumu 7.punktā noteiktajam.
4. Koncerna atalgojuma politikā noteiktie atkarīgo sabiedrību valdes locekļu atalgojuma principi nenodrošina AS „Augstsprieguma tīkls” kā pārvades sistēmas operatora neatkarību no vertikāli integrēta elektroapgādes komersanta, jo AS „Augstsprieguma tīkls” valdes locekļu gada prēmiju izmaksa izņēmuma gadījumos ir atkarīga no koncerna mērķu sasniegšanas. Atbilstoši Komerclikuma 1.panta otrajā daļā noteiktajam, komercdarbības mērķis ir peļņas gūšana. Līdz ar to AS „Augstsprieguma tīkls” valdes locekļa atalgojuma apmērs ir saistīts ar koncerna gada neto apgrozījumu vai peļņas apmēru elektroenerģijas ražošanas, sadales vai tirdzniecības nozarē.
5. Korporatīvo dāvanu politikā noteiktais ļauj secināt, ka arī lēmumu par Ziemassvētku dāvanu veidiem un to izmaksām atkarīgās sabiedrības valdes locekļiem pieņem koncerna valde. Komisijas ieskatā korporatīvo dāvanu politikā lietotais formulējums „Ziemassvētku dāvanu veidi un izmaksas” saprotams kā materiāls (finansiāls) labums un atbilst termina „atalgojums” saturam. Turklāt, minētās dāvanas ir saistītas ar koncerna finanšu resursu izmantošanu.
6. AS „Augstsprieguma tīkls” valdes nolikuma 2.1.13.punktā un minētajās korporatīvajās politikās noteiktais nedod pamatu secinājumam, ka atsevišķi šo politiku principi interpretējami un piemērojami atkarīgās sabiedrības, nevis koncerna ietvaros.
7. AS „Augstsprieguma tīkls” nav ievērojis Noteikumu 19. un 20. punktus noteiktos termiņus, jo ziņojums Komisijā netika iesniegts līdz 2007.gada 1.aprīlim un paziņojums par ziņojuma publicēšanas vietu netika publicēts laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” desmit dienu laikā no ziņojuma iesniegšanas Komisijā.

Saskaņā ar Komisijas padomes 2006.gada 8.februāra lēmumu Nr.37 apstiprināto Noteikumu par minimālajām prasībām elektroenerģijas sistēmas operatora neatkarībai 3., 23. un 25.punktu un, pamatojoties uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta otro daļu, Elektroenerģijas tirgus likuma 12.panta otrās daļas 4.punktu,

padome nolemj:

1. AS „Augstsprieguma tīkls” veiktie pasākumi vienlīdzīgas attieksmes pret elektroenerģijas sistēmas dalībniekiem nodrošināšanā ir pietiekami.
2. AS „Augstsprieguma tīkls” veiktie pasākumi vadības (valdes) neatkarības nodrošināšanā ir pietiekami daļā par aizliegumu valdes locekļiem savā pilnvaru termiņa laikā darboties vertikāli integrēta vai cita elektroapgādes komersanta struktūrās.
3. AS „Augstsprieguma tīkls” veiktie pasākumi vadības (valdes) neatkarības nodrošināšanā nav pietiekami daļā par aizliegumu pārvades sistēmas operatora valdes locekļa atalgojuma apmēru noteikt atkarīgu no vertikāli integrēta elektroapgādes komersanta gada neto apgrozījuma vai peļņas apmēra elektroenerģijas ražošanas, sadales vai tirdzniecības nozarē, jo koncerna atalgojuma politikā noteiktie gada prēmiju izmaksāšanas principi koncerna augstākā līmeņa vadītājiem, tai skaitā AS „Augstsprieguma tīkls” valdes locekļiem, un korporatīvo dāvanu politikā noteiktā lēmuma par Ziemassvētku dāvanu veidiem un izmaksu pieņemšanas kārtība neatbilst Noteikumu 7.punktā noteiktajam.
4. AS „Augstsprieguma tīkls” trīs mēnešu laikā no šā lēmuma stāšanās spēkā novērst konstatētos trūkumus AS „Augstsprieguma tīkls” neatkarības nodrošināšanā un līdz trūkumu novēršanai nepieņemot AS „Augstsprieguma tīkls” valdes locekļiem atalgojuma politikā un korporatīvo dāvanu politikā noteiktos principus attiecībā uz gada prēmiju un Ziemassvētku dāvanu izmaksāšanu, un par veiktajiem pasākumiem rakstveidā informēt Komisiju.
5. AS „Augstsprieguma tīkls” nodrošināt ikgadējo ziņojumu iesniegšanu un publicēšanu normatīvajos aktos noteiktajā termiņā.

Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Šo lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto lēmumu.

Priekšsēdētāja

V.Andrējeva